

מסורת הש"ס

[illegible]

גליון הש"ס

גמ' ר' זירא היה מיטמר
למיסמביה. עי' ירושלמי
פ"ג דזכוריס:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מה עשה ר'
יהודה: (ב) שם הוה
מיעמר מלמיסמכיה:

מוסף רש"י

זרעא השנה (דף יט.) צוצח ומנחה
 אינו מתכפר אבל מתכפר הוא בתורה
 ובגמילות חסדים מכל מקום לא תחא
 בורת זקנה עליהם להיות ראויים
 לטענדרין: **הוי קבל: אפל: וקיים.**
 ותחיה. כלומר הרחק מן הרצונות
 שמקצרת את צעליה. אפילה מתרגם
 קבלה (שמות י:). **כחל לעניים:**
שרק. לפנים: פירכום. לשיער. שיר
 הוא לבלה נהא שמעלת מן בלא קישוט:
כל מן דין. כל כמו אלו ויזיאא צהן
 היו סומכין לנו שראויים הם לסמיכה:
סרמיטין. לשון הפכנים כמו סרס
 את המקרא מפורו לרשאו (ב"ב א' ד'
 קט:). שמהפכין את טעמי תורה:
סרמיטין. לשון סמרטוט כלומר
 שאין נותנים טעם הגון לדבריהם:
חמיסין. חמסין שמועין מלומר
 טעמי תורה: **טורמיסין.** לא איחפרש:
רבה דעמיה. נשיא צעמי: **מדברנא.**
 מנהיג. על שם שהיה פרנס וקרו
 למלכות: **בוזיאא דנהורא.** על שם
 שהיה גדול צנוי כדאמרין בהשוכר
 את הפועלים (ב"מ ד' פד:). שופריה
 ד' אצור מעין שופריה י' ד' יוחנן:
צריך מסייד. צרוך צוואך: **מיוחדים**
שבשופטין. שהו מונקין סנהדרי
 גדולה: **מה להל מיוחדים שבעדה.**
 כדפרשיה לעיל (דף י"ג:). **ליגמא**
כלולה מילנא. ואפילו מניינא
 דחמשה מהתם תיפוק דהא תניא לעיל
 (שם) וסמכו שנים זקני שנים: **אלא.**
 לעולם לא גמר גזירה שוה ושופטין
 למיוחדין איזטערין ומניינא מרבוזא
 דו"י: **ה"ג אלא וי"ו דשופטין**
למניינא ורבי שמעון וי"ו לא דריש:

הוי קבל וקיים. הוי עני
 ותחיה. קבל לשון אפל, שם
 עמקא קבל וספל (שקלא
 ב"ב). כל מן דין סמורבו
 לנא. כל כמות אלו הוו
 סומכין לן לקבור רבי
 למתנאם דינין (כתובות
 ד.א.). **לא מסרמיטין.** לשון
 מטרטוטין (שם). **ולא**
סרמיטין. מתקרבין
 להלכו בהיקר טעמין
 (שם). **מחמיסין.** חומרים
 ממיסות טעם (שם).
מטורמיסין. לא תחפרש
 (שם) **טורמיסין** כי
 דאמר צב"ר (מ"ב א') על
 טורמיסין (מקרא) מתאכלא
 דמטורמיסא. **אשניס יקיים**
 (שם). **וברש"ל** שם שריא
 תהיה. וישיב בגליון.
 (מ"ב א'). **מיתא המדבר**
לכוי קיסר. ר' אבא
 הוה מקורב למלכות (ע"ו
 ב.ח.). **בוציאא דנהורא.**
 על שם הוה קלמטר פניו
 מבהיק כדאמרין צב"ר
 (נח). **שופריה ד' אצור**
 שמועין ד' יוחנן
 דפנקי ויחירות מניה
 כדפטרשם התם (כתובות י.
 וישיב בגליון). **ברין**
מחייך לשלם. ברוך שוין
 לשלם (שם). **ואין ב"ד**
שקול. אין שועין צ"ב
 שאין יכול לילקא שוה
 צויה. **אלא שיהא הויז לנא**
אחד. לקיים אחרי רבים
 להכות (סוטה ד.א.).
למיוחדין. קל דלמסא
 הגות (שם). **מוקדין זקנין.**
 מדמלי למיחבז ויחבז
 זקנין. **מיוחדין** שזקנין
 (שם). **זקני השוק.** אפי"ס
 שאין סנהדרי (שם).
ורשופטין. זקנים שהם
 שופטים כל ישראל (שם).
מורסמבו זקני העדה.
 דסמיכו פד העלם דבר,
 ויחיה ליה שופטין להניא
 פד שם (שם). **לילה**

בעלי

בזלזול מהתם. דהא ר' יסודה התם נמי חמשה קאמר וילף לה מנרדף (שם). אלא רי"ו שופטין למנינא.

צטלו דיין קנסות. דכיון דליכא סמיכה צטלו: כין שפי עיירות
גדולות. ולא צמך העיר שסא יודע שלא יחריבו את העיר:
לונדינאות. חממות: ולא קבלו. לפי שעדיין היה צבור: אינא
דלא יגינן דיין קנסות צוואה לארץ. והכי קאמר אין סמיכה מועלת
צוואה לארץ ואפילו סמכוה צבד:

פשיעא סומלין בחוזה לארץ ונסמכין
בארץ. אם בני צבל ונתנין רשות
לאחד שבא"י לדון קנסות: הא אמרן
דלא. דאין סמיכה בחוזה לארץ וכיון
דאי הוה גבן הכא לא מצינו למסמכיה
לא שכן היכא דלימיה גבן: סומכין
בארץ ונסמכין בחוזה לארץ מ"א.
אם הסומך עומד בארץ והנסמך
עומד בצבל וליתיה גבי סומך מי מהני
כאילו איתיה וגביה בשעת סמיכה
ומאי למידן בחוזה לארץ כדחנן
סנהדרין נוהגין בחוזה לארץ או דילמא
כיון דלימיה גבייהו בשעת סמיכה לא
מהני ליה: (א) לא הוה מסמייע מילא.

כשהיו אכלו לא היה מוצא שנים
שִׁטְרָפוּ עִמּוֹ לְסוּמוֹ וְאֵין תִּלְתָּא
זַעֲיִן: **מַשְׁקִיָּה**. מִחוּר וּמִפְּסָה
לְסוּמוֹ. כְּמוֹ (יְרִימָה א') כִּי שׂוֹדֵק אֵינִי:
מֵיָּן שָׂאִין נִסְמָרִין לְבֵית עַלְיָ. שָׂאִין
זֹרֵק לְהֵיטֵר נִסְמָרִין: וְקֵן מַמֶּשׁ. בָּא
זַעֲיִין: הַכְּפִיז לִּי מִרְבִּים זִיקָא
יְמוֹסוֹ אֲנָשִׁים. כַּשְׂבָּאִין לְכָלל אֲנָשִׁים
בֶּן שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָה לִּי לְמִהֲדֵר
וּמִכְתָּבָה: אֵלֶּא **סְמִיכָה**. שָׂאִילוֹ
חֲכָמִים הַבָּאִים לְכָלל זִקְנָה כְּבוֹן עַל
יְדֵי תוֹרָה וּגְמִילוֹת חֲסִדִּים כְּדֹאמְרִין
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה (דף יח.) בְּזַחַח וּמִנְחָה
צִאוּ מִתַּפְכָּר אֲכָל מִתְכָּר הוּא בְּתוֹרָה
וּגְמִילוֹת חֲסִדִּים מִכֵּל מִקּוֹס לֹא תֵּלֵא
תוֹרַת זִקְנָה עֲלֵיהֶם לְהֵיטֵר רָאוּיִם
לְסִנְהֲדָרִין: הוּי קָבֵל אֶפֶס: וְקִיִּים.
וּתְחִיָּה. כְּלוּמֵר הִרְחֵק מִן הַרְבֵּנוֹת
שִׁמְקֶרֶת אֵת זַעֲלִיָּה. אֶפִּילָה מִתַּרְגֵּם
קָבֵלָה (שְׁמוֹת י') כֹּהֵל. לַעֲיִים:
שָׂרָק. לְפָנִים: **פִּירוּסוֹ**. לְשִׁיעַר. שִׁיר
הוּא לְכָלל נָאֵה שֶׁמַּעֲלֵת חֵן בָּלֹא קִישּׁוּט:
כִּי מִן דִּין. לֹא כְּמוֹ אֵלּוֹ וְיִכּוּלֵּא בָּזֵן
לְוֹ סוּמְכִין לְנוֹ שְׂרָאוּיִם כִּי סְמִיכָה:
סְרַמִּיסִין. לְשׁוֹן הַפְּנִים כְּמוֹ סָרַס

את המקרא מסופו לראשו (ב"ר 34)
 קט: שהפכין את טעמי תורה:
 סרמיטין. לשון סמטוט כלומר
 שאין נותנים טעם הגון לדבריהם:
 המיסין. חמסנים שמעונין כלומר
 טעמי תורה: וטורמיסין. לא איתפרש:
 רבה דעמיא. נשיא בעמיא: מוצרנא.
 מנהיג. על שם שהיה פרנס וקרוי
 למלכות: בוינא דנהורא. על שם
 שהיה גדול בנוי כדאמרין בהשוכר
 את הפועלים (ב"מ ד' פד): שופריה
 דר' אבהו מעין שופריה (ד' יוחנן):
 צדק מטיין. צדוק בואך: מיוחדי
 שופטין. שהיו מוקמי סנהדרי
 גדולה: מה להלן מיוחדי שפנדא.
 כדפרישת לעיל (ד' יג): ליגמרה
 כלולה מילפא. ואפילו מניינא
 דחמשה מהתם מיפוק דהא תניא לעיל
 (שם) וסמרו שנים וקני שנים: אלא.
 ועולם לא גמר גזירה שוה ושופטין
 למיוחדין איתקרי מניינא מרבזין
 דויזי: ה"א אלא ויזי דושופטין
 למניינא ורבי שמעון ויזי לא דריש:

בעלי

ורבי שמעון וי"ו לא דרי
לרבי שמעון שבעה ההוא

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין

יד.

וְעִירֵיפֶת עֲנָהּ בְנִי. עריפת לאו דוקא למדידה הוא להווי' בנ' כמתקן צפ' עגלה ערופה (פסוק דף מד:) ג' 'מצד' הגדול שצירוסלים היו יואאין וכו' והדר קמני נפטרו זקני ירושלים והלכו זקני אלותה העיר ומצאיהם עגלה ערופה והסת' לא קמני ג' ויוראין נמי דאזתה גמראל צמני ג' .

אל שפעם אחת גזרה על ישראל שכל הסומך ועיר שסומכין בה יבנה יעקרו מה עשה דוד וישב לו בין שני עיירות גדולות ובין זושא לשפרעם וסמך הן ר"מ ור' יהודה ור' יצור בן שמוע רב אויא ביון שהכירו אויביהם וצו אמרו לו רבי מה הריני מוטל לפניהם

כמיני: סי' בורל זקני השוק, כאן מוכח דזקני משמע הדיוטות וכן לקמן גבי עריפה אמרינן אי כבז זקני ה"א זקני השוק וכן ברש"י מאות חליצה (יבמות דף קא. וסס) מרזבים הדיוטות ומתכבז עירו וקשה דכפ' עבלה ערופה (פסוה דף ז.) מנן נמלא סמוך לעיר שאין זה צ"ל לא היו מוזהרין ומפרש בגמרא דזקני העיר בעינן וליכא ור"ל דזקני העיר שאני דמשמע המיוחדים שזעיר כדדרשינן הכא העדה המיוחדים שזעעם לא שרק ולא פירכום. משמע דמרי מילי יניחו ודלא כפי'

הקונטרס ט (פ"ב) דלמחזות שפירס
דפוקסת היינו מעצרת שרק על פניה
והתם מוכח דפוקסת היינו פירוס
ואין להאריך: ורבי שמעון לא
דריש וי"ו. וכן צ"י קמא דסוטה
(דף ו: ג) וטוהרה דקאמר ר"ש אין
זכות תולה צמים המרס וכן צלחיה
התכלת (מנחות דף נא: ג) ומחלטה
ותימה דברים מרובה (ב"ק דף סה:
דריש ר"ש וי"ו ואת אשמו וצפרק
(ט) על אלו מומין) האסורים (צבורות
כח: ג) ומן האלן לרבות הנוגה לקרבן
וצריש פ' ד' מיתות (לקמן דף נא:
דריש ר"ש צת וצת אני דורש ורבי
שמעון קאי התם) כוונתו כי קשה
מרב יהודה לדריש הכא וי"ו וצפרק
אלו מציאות (צ"מ דף כח: ג) ומחלטה
דחתא לידו משמע וקשה דצריש
תמורה (דף ב: ג) וחס המיר ימיר
אמרינן ור' יהודה וי"ו לא דריש וכן
בשלהי טרף צקלפי (יומא ד' מה: ג)
והאש וי"ל דהא דקאמר וי"ל דריש לא
משמע ליה לאו משום דלא דרש ליה כלל
אלא דווקא להסיח דרשה קאמר:
מתני'

מתני'

קיד רבי יוחנן למיסמכניהו לא הוה מסתייעא מילתא
 אמרו ליה לא נצטער מר דאנן מדכות עלי קאתינן
 זון א"ר יונתן מניין שאין נסמכין לבית עלי שנאמר
 הימים מאי זקן אילימא זקן ממש והכתיב כל מרבית
 סמיכה רבי זירא הוה מיטמר ^(א) למיסמכיה דאמר ^(ב) רבי
 וקיים כיון דשמעה להא דא"ר אלעזר אין אדם עולה
 אין לו על כל עונותיו אמצ' ליה אנפשיה כי סמכוה לר'
 כחל ולא שרק ולא פירכום ויעלת חזן כי סמכוה לרבי
 הו הכי כל מן דין כל מן דין סמוכו לנא לא תסמכו
 מסרמיסין ואמרי לה לא מחמיסין ולא מטורמיסין ר'
 תיבתא לבי קיסר נפקי מטרוניתא דבי קיסר ומשריין
 דנא דאומתיה בוצינא דנהורא בריך מתיך לשלם:
 : "ת"ר ^(א) ויצאו זקניך ושופטך זקניך שנים שופטך
 סיפין עליהן עוד אחד יהרי כאן חמשה דברי ר' יהודה
 שנים ואין ב"ד שקול מוסיפין עליהם עוד אחד הרי
 שופטך מאי עביד ליה ההוא מיבעי ליה למיחדין
 זקני זקניך נפקא ור"ש אי מזקני הוה אמינא זקני השוק
 כתיב זקניך הוה אמינא סנהדרין קטנה כתב רחמנא
 שופטך ורבי יהודה גמר זקני זקני ^(א) מוסמכו זקני העדה
 מיוחדין שבעדה אף כאן מיוחדין שבזקניך אי יליף
 ניד ושופטך למה לי אלא וי"ו ושופטך למניינא
 שנים ומדדו שנים לרבי יהודה הרי תשעה
 ויצאו יהן ולא שלוחן ומדדו ישאפילו נמצא

בעליל

עין משפט
נר מצוה

קִיּוּ א מִי פ"ד מַהֲלִי
סְנֵהֲדֵרִין הֲלִי יוֹ:
קִיּוּ ב ג מִי שֶׁס הֲלִי ו:
קִיּוּ ד ה מִי פ"ה מַהֲלִי
סְנֵהֲדֵרִין הֲלִי וּמִי
פ"ט מַהֲלִי רוּחַ הֲלִי א סִמָּה
עֶשְׂרֵן מִזֵּ:
קִיּוּ ו ז מִי פ"ט מַהֲלִי
רוּחַ הַלְכָה א:

תורה אור השלם

1. והבטת צר מעון בבל
אשר ייטיב את ישראל
לא יהיה יקן בביתך כל
הימים: שמואל א ב לב
2. ואיש לא אברית לך
מעם מזבחי לכלות את
עניך ולאדבי את נפשך
וכל מרבית ביתך ימותו
אנשים: שמואל א ב לג
3. ויצאו וקניז ושלפטיך
ומדודו אל הערים אשר
סביבת החלל:

דברים כא ב
4. וְסִמְכוּ זִקְנֵי הָעֵדָה אֶת
יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפֶּרֶר
לִפְנֵי יְיָ וְשָׁחַט אֶת הַפֶּרֶר
לִפְנֵי יְיָ: וַיִּקְרָא ד טו

רבינו חננאל

יהודה בן בבא סמך ה'
 קצנים ר' מאיר ור' יהודה
 ור' יוסי ור' שמעון ור'
 אלעזר בן שמוע ורב אריה
 מוסיף אף רבי תנחומי
 ושעני ר' יהודה אחריי
 ור' בריה ור' חנניאל דלא
 חשיב ליה שמוס כבדו
 ר' יהודה בן בבא א"ר
 יהושע בן לוי אין סמכה
 בחילי מאי היא דלא ריני
 ר' יהודה דא קטנא בחוצה לארץ
 וחתנא סנהדרין נהוגת
 ארץ בחוצה לארץ אל
 כשתן סנהדרין בחוצה
 לארץ לא סמכי אפי' בארץ
 ומיכילן סנהדרין בארץ
 וסמכין בחוצה לארץ
 סומכין או לא סומכין ת"ש
 דתני ר' יוחנן יהויק
 מפתעין עליה דר' שמן ב'
 אבא דלא הוה גבייהו
 לילסמכיה ש"מ אין
 סומכין בחוצה לארץ
 תנניה ורב הושעיה מרבי

וְעַל קֶאֱמֹר לִפְנֵי ה' אֲשֶׁר
 אֶתְחַבֵּל וְכִתְבֵּל לֹא אֶהְיֶה
 וְזֶן בִּבְיָהִן וְאִין זֶן אֶרֶץ
 סְמוּךְ בִּשְׁבִיחַ לֹא אֶרֶץ
 שְׂרָאֵל חֵבֵל רַבָּה וְאִבִּי
 יִרְבִּית עַל קֶאֱמֹר הוּוֹ
 וְיִשִּׁי מִתְחַבֵּל כִּבְבֵּל
 וְחֵי נֶאֱמָר וְזֶן סְמוּךְ אֶרֶץ
 בִּשְׁבִיחַ לֹא אֶרֶץ (שִׂרְאֵל)
 אִיִּר אֶרֶץ לַעֲלֹם וְלֹא
 קֶבֶל וְקִיִּם וְאִין אֶרֶם עוֹלָה
 לְדִרְהֹלֵת אֶל אֵם כִּי
 מִחֲזִיל לֹא עַל לֵב נִעְוֹתִי:
יְיִשְׁלִמִי תְּנִי סִמְכֹת בְּיִ
 תִּמְן קֶרֶן לְמִינִיָּה
 מִסְתַּחֲמָה אִיִּר אֶרֶץ
 בְּרִאשׁוֹנָה בְּיִ לֹא אֶחָד
 מִמֶּנָּה תִּלְמִידֵי וְכִינֹר
 וְיִתְחַן בִּי וְכֹאֵי מִנְהָר
 אֶלִיזֹר וְרִי הַיְשׁוּעַ וְרִי
 וְהַיְשׁוּעַ לִי עֶקֶבֶב וְרִי
 עֶקֶבֶב אֶל מִבְּרִי וְרִי
 שְׁמֹחֵן כִּי חֲזוּרֵי הַתְּהִנֵּן
 בְּיִשִּׁי אִיִּבִי בִּי מִמֶּנָּה אֶל
 מִדְּעַת תְּהִשָּׁא שְׂלֹמָה אִיִּה
 תְּהִשָּׁא מִמֶּנָּה אֶל מִדְּעַת
 בְּיִשִּׁי מִתְּחִלָּה הַעֲלֵבָה בִּי
 תִיִּר וְכִי וְיִצְאֹו שִׁנִּים כִּי
 פִּשְׁטוּהָ אִיִּה
 בְּתוֹרֵי יִצְאֹוֹ הֵם וְלֹא